

Tlačová správa k výstave

Názov výstavy : 1848

Usporiadateľ: Stredoslovenská galéria

Miesto konania: Stredoslovenská galéria, Bethlenov dom, Dolná 8, Banská Bystrica

Vystavujúci umelci: *Anetta Mona Chisa & Lucia Tkáčová, András Cséfalvay, Tomáš Rafa, Erik Sikora*

Kurátorky: Mira Keratová, Zuzana L. Majlingová

Trvanie výstavy: 19.12.2013 – 26.1.2014

Tisícosemstoštyridsaťosem je rokom prvého Slovenského povstania, Marx a Engels vtedy publikovali Manifest komunistickej strany... Alain Badiou hovorí o vývoji dnešného globalizovaného kapitalizmu ako o regresii a prirovnáva ho k normám éry liberalizmu polovice 19. storočia (neobmedzená moc finančnej a imperiálnej oligarchie a parlamentná vláda, ako „vykonávateľ vôle kapitálu“). Spontánna výstavná intervencia vo foyer Stredoslovenskej galérie reaguje na spoločenskú situáciu nedávnych týždňov. Na rastúcu nespokojnosť ľudí v spoločnosti, ktorá pred 24 rokmi povstala proti skorumpovanému socialistickému štátu, ale nemala žiadnu skutočnú víziu a tak len ustanovila prebratý model kapitálovo–parlamentného konsenzu, kde štátny aparát zaštituje oligarchiu a posväcuje všeobecnú privatizáciu verejného. Na nihilistické nálady ľudí bez budúcnosti v sprivatizovanom prostredí sa v poslednom období napojili ešte konzervatívnejšie nacionalistické a klerické kruhy propagujúce archaickú stredovekú agendu a xenofóbiu. Samozrejme, opäť neprinášajú žiadnu NOVÚ IDEU.

Cieľom malej výstavnej intervencie **1848** je dať cez konkrétne diela do prehľadnej súvislosti ľahko zjednodušané vzťahy, týkajúce sa spoločnosti, od ktorej žiadame, aby bola solidárnym a rovnostárskym spoločenstvom. Na prechádzke po Budapešti vedie A. Cséfalvay rozhovor s dinosaurom a vedeckofantastickým filmovým štýlom podáva antidarwinistické rozprávanie o mýte národného štátu (*Compsognation*, 2013). → **koncept národného štátu** Súčasťou 1848 je inštalácia ako pevnosť, mesto i barikáda, s projekciami dokumentárneho materiálu z demonštrácií malého (tzv. petty) fašizmu z českého, slovenského a poľského prostredia z archívov T. Rafu z posledných rokov (*Nový nacionalizmus v srdci Európy*, 2009-2013). → **nacionalizmus** Rómovia žijúci v getách, či bezdomovci, ktorí nie sú zviazaní s hodnotou vlastníctva pre mnohých nemajú politický a spoločenský význam. Punková videopoézia o neprispôsobivých od E. Sikoru (*Bezdomovcom*, 2006) paroduje i kliše sociálneho umenia, a presne naopak komunitný projekt T. Rafu dokumentuje privlastnenie/pomalovanie niekoľkých segregáčnych múrov na východe Slovenska, oddeľujúcich rómske getá od nerómskych sídlisk (*Športové múry*, 2011-2013). → **zaobchádzanie so sociálne najslabšími** Bájka E. Sikoru o zajačikovi a psovi, prednesená ako liturgická pieseň (*Dobrý skutok pre zvieratá*, 2006) pojednáva o zdanlivej starostlivosti obmedzovaním a kontrolou. → **manipulovanie strednou vrstvou** A .M. Chisa & L. Tkáčová vo svojej performancii so sochou ako pozdvihnutou päšťou oceľového vzhľadu načrtávajú symbolický zápas s nafukovacou rukou zovretou do päste, s univerzálnym symbolom vzdoru a požadovania zmeny. Témou je hľadanie možnosti oslobodenia protestu od jeho vlastnej reprezentácie, sprofanovaného obrazu ... novej predstavy revolúcie. (*Skús znova. Zlyhaj znova. Zlyhaj lepšie / Try again. Fail again. Fail better*, 2011). → **protest** Nástenka s aktuálnymi filozofickými, politickými a sociologickými textami o chudobe je určená na čítanie a šírenie pre divákov. → **chudoba**

Prehliadka je schematickou úvahou o spoločnosti, v ktorej nie tí najchudobnejší (a ich 65 Eur mesačne) sú zodpovední za „pracujúcu chudobu“, ale ziskuchtivá vládnuca skupina a rozhodujúca orientácia spoločnosti na zisk. → **nová idea**

Koncept odkazuje k textu Alaina Badiou, *The Rebirth of History: Times of Riots and Uprisings*, 2012.

Kontakt : Stredoslovenská galéria, Dolná 8, umenovedne@ssgbb.sk, 048 470 16 15